

el dr. cirus valls, pedagog, orador i acadèmic (1741-1818?)

per
JOSEP M. MARQUÈS

Merescudament s'està rescatant de l'oblit la figura del Dr. Cirus Valls. La seva obra acredita un bon nivell de coneixements humanístics, excepcional en la Girona de finals del s. XVIII. No arriba de bon tros a l'altura dels de Gregori Mayans i Siscar, amb el qual ha estat comparat⁽¹⁾. De fet, Mayans era un intel·lectual, i Valls, un educador que només ja avançada la seva vida s'ocupà de matèries històriques.

Com a pedagog, Cirus Valls s'avançà al seu temps amb propostes ben noves sobre l'educació de les noies —que volia igual, en tot allò que fos possible amb la dels nois— i sobre la cura de la higiene i de la dietètica⁽²⁾. L'estudi de les aportacions noves de Cirus Valls en la tècnica de l'ensenyament pot encara aprofundir-se. Els seus suggeriments per al comentari de textos, per exemple, ens semblen dignes d'atenció. El procediment de presentar a l'alumne una frase mancada d'una paraula a fi que aquest la completi de la forma més adequada, pròpia de la pedagogia activa, el practicava el nostre pedagog.⁽³⁾

És temptador una paral·lelisme amb Baldri Reixac. El rector d'Ollers obrí camins en l'ensenyament primari. Cirus Valls se situa més aviat en l'ensenyament mitjà. A diferència de Reixac, no va publicar en català, però cooperà en els treballs d'història i llengua catalanes que promovia l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. I com Reixac, durant uns quants anys va batallar, matí i tarda amb la mainada. La seva teoria, per tant, compta amb el contrast de la pràctica.

Limitem les aportacions d'aquest treball a dades biogràfiques que poden ésser útils per a una millor comprensió i lectura de l'obra de Cirus Valls.

FAMÍLIA I ESTUDIS

Cirus Valls i Geli nasqué a Rupià, a l'Empordà, el dia 16 de setembre de 1741, i fou batejat a l'església parroquial del mateix poble el dia 19 següent.⁽⁴⁾

El seu pare, Paulí Valls i Martí, era notari del lloc, que disposava d'aquest servei pel fet de ser vila de senyoriu episcopal.

Un germà seu, Josep Valls i Geli, regentava el 1773 la mateixa notaria, que, per aquest fet i altres

(1) Josep CLOSA i FARRÉS, *Aportació al coneixement dels estudis clàssics al tombant del segle XVIII; l'obra de C. Valls i Geli*, dins "Faventia", 2/1 (1980), 113-127.

(2) Salomó MARQUÈS i SUREDA, *El "Discurso sobre la Educación que se dirige a los padres y ayos", de mossèn Cirus Valls i Geli, de l'any 1790*, en curs de publicació als "Annals de l'Institut d'Estudis Gironins", 26 (1983).

(3) Ciró VALLS, *Método práctico y fácil para promover los estudios de Latinidad y Bellas Letras*, Barcelona 1790, t. II, p. 367.

(4) *Relacion de los meritos y egercicios literarios del Dr. Dn.º Ciró Valls*, pbro., 1784; ADG, *Notularum 1784-1790*, G 167, f. 80-81 v.

Cirus Valls va ser batejat a l'església de Rupit.

que no és del cas enumerar ací, resulta trobar-se vinculada a la família. La mare, Narcisa Geli, procedia de família de metges de Begur.

El nivell econòmic i cultural dels pares i parents explica que Cirus Valls cursés estudis que acabaren amb un doctorat en teologia per la universitat de Gandia, obtingut el 1763. Aquest centre d'estudis era dirigit per la Companyia de Jesús⁽⁵⁾, i les seves facultats majors, com les de tantes altres universitats de segon ordre de la seva època, tenien fama de "vendre graus". Pel contrari, els estudis humanístics hi eren conreats amb l'exigència i recursos pedagògics tradicionals entre els jesuïtes. Si, com és probable, Valls els cursà allí, no deixaria de rebre alguna influència dels humanistes valencians; Oliva, la pàtria de Mayans i Siscar, es troba dins la mateixa rodalia de Gandia.

CAPELLÀ A GIRONA

El nou doctor tardà encara dos anys a prendre les ordes. Tal vegada els dedicà als estudis de moral, previs al sacerdoci, i que solien cursar-se al propi bisbat. Entre el setembre de 1765, data en què rebia els ordes menors, i el 22 de febrer de 1766, dia de la seva promoció al prebiterat, passà ràpidament pels esgraons del sotsdiaconat i diaconat.

Poc temps durà el servei parroquial de Cirus Valls. Actuà com a rector, consecutivament, a Santa Cristina d'Aro, Borgonyà i Aiguaviva entre el 1767 i el 1769.

Entretant, el dia 2 d'abril de 1767 els jesuïtes de Girona, igual que els de la resta d'Espanya, eren fulminantment expulsats del país. Quedava així a la ciutat un edifici buit i una tasca a realitzar; la continuació dels estudis humanístics que ofería la Companyia. El bisbe Taranco, seguint les instruccions del Consejo de Castilla, posà mà immediatament a l'organització del Seminari Diocesà que ocuparia la casa que havia quedat a la seva disposició i hi centralitzaria els estudis filosòfics, teològics i humanístics, abans dispersos per la ciutat.

Cirus Valls fou cridat des de la primera hora de ser professor de Retòrica a la nova institució docent. De 1769 a 1777 en desempeñà la càtedra. Per a assegurar el sosteniment econòmic del professor s'annexionà a aquesta càtedra, amb permís reial, un benefici de la Catedral, dit de Sant Domènec⁽⁶⁾. Els alumnes no hi aflüiren pas massivament; el 1776 no en tenia més de 24, d'edats compreses entre els 13 i els 15 anys⁽⁷⁾.

Durant aquest període Cirus Valls feia les experiències que havien de basar les seves teories pedagògiques. Atenia els alumnes dues hores al matí i dues a la tarda. Un informe contemporani sobre el Seminari explica així l'activitat de la classe de retòrica:

«En el aula de retorica, por la manana (sic) dan los principiantes su licion por el Soario; los más adelantados, impuestos ya en los rudimentos, dan licion por la Colonia en quanto a las reglas de prosa, Ciceron y la colocacion, que es un librito que ensenya la formacion y disposicion de las palabras y clausula para hacer un perfecto y elegante periado; hecho esto, les pregunta el maestro a unos y otros lo contenido en sus liciones y les explica todas las reglas.

Despues los de la quarta classe vierten el Ciceron, qual inmediatamente vuelven a vertir los de las demas classes. Luego los de la misma quarta classe explican todo el artificio que se halla en lo vertido: tropos, frases y figuras, y se explica la historia que en ella se contiene, y quando conviene, la construccion. Los mismos vierten Marcial, que tambien se explica, y si hay tiempo, se mide algun verso y se perora algun rato.

Por la tarde los principiantes dan por licion la prosodia de Alvarez. Los mas adelantados dan las fabulas de los dioses y Virgilio; y sabidas las fabulas, daran por la Colonia las reglas de poesia y se preguntaran y explicaran las liciones como por la mañana.

(5) Bernabé BARTOLOMÉ MARTÍNEZ, *Las cátedras de gramática de los jesuitas en las universidades de Aragón*, dins "Hispania Sacra", 34 (1982), 391-393.

(6) ADG *Manual 1770* (D 24), f. 43.

(7) No s'anotaren les qualificacions dels alumnes de retòrica als llibres de matrícula del Seminari. La notícia que oferim prové d'un paper solt d'ADG, *Seminari. Vària*, s. XVIII.

Luego se vierte el Virgilio y se explica del mismo modo que Ciceron. Despues se vierten las odas de Horacio, explicando las historias mas notables, y ultimamente se miden algunos versos, ya de Virgilio ya de Horacio, para que queden informados de varias especies de poemas.

En todos los dias se hace la correspondiente composicion, un dia de prosa y otro de poesia.»⁽⁸⁾

PREDICADOR I ESCRIPTOR

Des de 1777 Cirus Valls deixà la seva càtedra. En conservava la titularitat, però la servia per substitut. Donava com a motiu les seves condicions de salut poc ferma. És possible que continués treballant pedagògicament al servei d'alguna família benestant de la ciutat; així s'explicarien algunes referències que el **Método** fa als *preceptors particulars*.

D'aquesta època daten els primers sermons impresos i obres d'hagiografia i pietat de Cirus Valls. Havent ensenyat la retòrica, no té res d'estrany que procurés posar-la en pràctica. No volem entrar en el contingut d'aquesta mena d'escrits, que necessiten una anàlisi de fonts i temes especial. En donem la llista perquè fins ara no l'hem trobada completa; la coincidència del mateix títol en dues obres de Valls ha portat sovint a *confondre-les*. Evidentment, la preparació del **Método práctico y fácil para promover los estudios de latinidad**, obra prou voluminosa, absorbiria també les fatigues del professor Valls durant aquests anys en què es trobava alliberat de la servitud de l'aula; la preparació dels tres volums que sortien de la impremta el 1790 demanava temps.

Heus ací, doncs, les obres, que, a més del **Método**, hem trobat impreses de Cirus Valls.

1.— Oracion funebre que en las honras celebradas al difunto Ilmo. y Revmo Señor D. Manuel Antonio de Palmero y Rallo, dignísimo obispo de Gerona, del Consejo del Su Magestad etc. (que Dios guarde) en la Insigne Colegiata de San Feliu de Gerona dixo el R. Dr. Cyro Valls (...) dia 20 de mayo de 1774, Girona / 1774 / XXXIV pp.
Girona, Biblioteca del Seminari.

2.— Sermón panegírico del grande San Francisco de Paula que en el convento de PP. Mínimos de la ciudad de Gerona predicó el reverendo doctor Cirus Valls (...) el día 7 de abril de 1777. Barcelona, Francisco Suriá i Burgada, 33 pp.
Girona, Biblioteca del Seminari.

3.— Sermón panegírico del gran padre y doctor de la Iglesia San Agustín, que en su religiosísimo convento de la ciudad de Gerona predicó el día 28 de agosto de 1783 el Dr. D. Cirus Valls (...) Girona / 1783 /, XXXI pp.
Girona, Biblioteca Pública.

METODO

PRACTICO I FACIL

PARA PROMOVER LOS ESTUDIOS
DE LATINIDAD I BELLAS LETRAS,

DISPUESTO

POR EL Dr. Dn. CIRO VALLS I GELI,
Presbitero, Beneficiado de la Santa Iglesia Catedral de Gerona, Catedratico en propiedad de letras humanas en el Real Colegio Conciliar de Santo Toribio, Examinador Sinodal del mismo Obispado, i de la Jurisdiccion Castense, i Calificador del Santo Oficio por el Principado de Cataluña.

TOMO PRIMERO.

Contiene un Discurso preliminar sobre la Educacion, que se dirige á los padres i ayos.

*Sensere, quid mens rite, quid indoles
Nutrita fœuitis sub penetratibus
Pœset. . . . Ho. at. lib. 4. od. 4.*

CON LICENCIA DEL CONSEJO.

Año MDCCLXXXK.

Barcelona: Por Francisco Suriá y Burgada,
Impresor del Rey, calle de la Paja.

El "Método" és l'obra més coneguda de Cirus Valls.

4.— Septenario doloroso de la Madre de Dios afligida, que en la capilla de la Congregación de la ciudad de Gerona predicó el Dr. D. Cirus Valls i Geli (...) en el año de 1789, Girona 1791, CLVIII-374 pp.
Girona, Biblioteques Pública i Seminari.

5.— Septenario doloroso, tan útil a los fieles com obsequioso a la Santísima Virgen considerada en sus angustias, que por encargo de su Ilustre Congregación de la Ciudad de Gerona compuso el Dr. D. Cirus Valls i Geli, Girona 1791, XLV-98 pp.
Girona, Biblioteca del Seminari.

6.— El ilustre obispo y martir San Narciso, propuesto por modelo de una egemplar i santa vida en algunas meditacions que (...) escribió el Dr. D. Cirus Valls i Geli, Girona 1792, 158 pp.
Girona, Biblioteca del Seminari.

7.— Sermón fúnebre del Excmo. Sr. D. Agustín de Lancaster y Areciel, Duque de Lancaster, Grande de

(8) ADG *Seminari. Vària*, s. XVIII. A complementar amb les notes autobiogràfiques i d'experiència que ofereix Valls, al **Método práctico**, t. II, pp. 17-26.

España (...), Barcelona, Juan Francisco Piferrer, 1802, 31 pp., 1 lám. ^(8 bis)

8.- Sermón que en la función solemne que celebró en acción de gracias al Altísimo la iglesia parroquial de N. S. del Pino de la ciudad de Barcelona con motivo de (...) la beatificación del santo doctor Josef Oriol, predicó en 27 de octubre de 1806 don Ciró Valls y Geli, presbítero, canónigo prelado de la Santa Iglesia Catedral de Urgel y Secretario de la Inquisición del Principado de Cataluña, Barcelona, Jordi, Roca y Gaspar / 1806 / 36 pp.
Barcelona, Biblioteca de Catalunya.

ACADÈMIC DE BONES LLETRES

En assenyalar que Cirus Valls fou acadèmic de Bones Lletres a Barcelona, potser no s'ha ressaltat prou que no fou ni l'únic ni el primer gironí present en aquella corporació. Abans que ells havien estat admesos Fr. Antoni de Valparda, cambrer del monestir de Banyoles i professor de filosofia de Sant Pau del Camp i Fr. Benet d'Olmèra piater de Sant Pere de Roda, el 1792, per no parlar dels Bastero, que hi havien ingressat prou abans. L'any 1793 hi ingressaven Gabriel Casanova, secretari de la cúria eclesiàstica i Fr. Francesc Xavier d'Esteve, vicari general del monestir de Banyoles. Posteriorment són acceptats com a acadèmics Ignasi Coll i Prat, cabiscol de la Catedral, futur arquebisbe de Caracas, el 1797 i Manuel de Cruilles de Peratallada Farnès, marquès del Castell de Torrent i baró de Fitor el 1800. ⁹⁾

Tant és possible que Valls fos invitat per gironins com que ell en convidés algun a esdevenir acadèmic. En el seu cas, allò que li permeté de participar en tasques erudites era el càrrec de secretari de la Inquisició de Catalunya, dotat econòmicament amb una canongia de la Seu d'Urgell, càrrec del qual dona testimoni l'edició del sermó de S. Josep Oriol, d'on hem transcrit la portada. L'ocupació inquisitorial de Valls no devia ultrapassar molt la burocràcia endormiscada que permetia l'esclerotització del tribunal en aquells anys.

L'elecció de Cirus Vall com a membre supernumerari de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona s'esdevingué el 1793. Llegí el discurs gratulatori amb data de 26 de febrer de 1794 ¹⁰⁾ tot i havent-lo presentat el 12 de juliol anterior. Havia escollit per tema de "Discurso crítico sobre los primores más notables de la Eneida de Virgilio relativos a la Iliada i Odisea de Homero". ¹¹⁾

Dins de l'acadèmia Valls cooperà a les empreses col·lectives. Convé no oblidar que aquestes estigueren interrompudes des de 1808 a 1814 a causa de l'ocupació francesa; sembla, però, que ja des de 1805 les activitats científiques sofrien greus destorbs. L'Acadèmia tenia des de 1795 el pla d'editar unes poesies catalanes de les quals les actes diuen explícitament que havien de portar el títol de **Parnaso Catalán** i que eren del rector de Vallfogona; no poden

identificar-se per tant amb el Parnàs Català de mossèn Narcís Julià, compost el 1702 i romàs inèdit fins fa poc ⁽¹²⁾, sinó que hom volia reeditar l'Harmonia de Parnàs de mossèn Vicenç García, que l'Acadèmia desconfiada havia donat a la impremta el 1703. Vall és agregat, amb altres dos socis a la comissió editora, creada, com queda dit, el 1795, des de 1803, any possiblement del seu pas de supernumerari a numerari. Entre el 1815 i el 1816 apareix com a únic dipositari dels papers a editar. Llegí, el 22 de juliol de 1817 als seus col·legues el pròleg del llibre, que tenia el títol de **Colección de poesías catalanas**, i, de maig a juny de 1818 superà el tràmit de censura acadèmica de la seva composició, no sense oposicions. La lectura de les actes de l'Acadèmia fa suposar que el manuscrit quedà llest per a la impremta i que, si no s'edità, fou per causes alienes a Cirus Valls. ⁽¹³⁾

També participà en els treballs preparatoris d'una revista sobre història de Catalunya. Presentà el 1804 un projecte i pla de publicació en fascicles setmanals. El projecte era resuscitat el 1817 amb el propòsit d'oferir una periodicitat mensual; també ara Valls era membre de la ponència. Una vegada més el laconisme de les actes acadèmiques impedeix de descobrir on ensopegà una proposta que podia haver avançat la Renaixença.

Altre servei a l'Acadèmia, no massa divers, en el fons, de la qualificació d'escrits inquisitorial, eren les observacions crítiques als treballs dels socis. Fou Valls molt temps revisor d'obres referents a la història de Catalunya, i fins el 1817 no passà a encarregar-se d'«obres heterogènies». S'han conservat els seus dictàmens sobre escrits històrics del P. Albert Pujol, (lilig. 1 núm. 4), ⁽¹⁴⁾ del P. Domènec Comerma (lilig. 2, núm.

(8 bis) PALAU, **Manual del librero hispanoamericano**, t. XXV, Barcelona-Oxford 1973, p. 214, núm 351.275. No hem aconseguit veure aquesta obra. Fem avinent que Palau desconeix els nostres nùms. 2 i 8, i descriu de forma deficient els nostres nùms. 1 (que no veié directament) i 6 (Palau, núm. 351.274, amb variacions en la transcripció del títol).

(9) R. Acad. de Bones Lletres de Barcelona, Arxiu, **Certificaciones 1752-1807**. Ampliem ací les notícies donades per L. FARAUDO DE SAINT-GERMAIN, **La historia literaria en la Real Academia de Buenas Letras**, dins "Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona", 25 (1953), p. 397, que atribueix a Valls tres obres manuscrites conservades a l'arxiu acadèmic, sense, però donar-ne el nom ni la localització.

(10) **Certificaciones**, cit, f. 57 v.

(11) RABLbna, Arxiu, llig. **Comunicaciones**, Índex de "gratulatòries".

(12) Albert ROSSICH, **Una poètica del barroc. El "Parnàs català"**, Girona 1979. Hem de manifestar la nostra sorpresa pel fet que el títol d'aquest llibre silenciï el nom de l'autor del text editat.

(13) RABLbna, Arxiu, **Actas 1801-1819**, en diversos llocs.

(14) Donem en el text les referències als **lligalls** on l'Acadèmia conserva les censures de Valls que esmentem.

46), de Fr. Antoni Estaper (llog. 3, núm. 6, fortament crític), del Dr. Antoni Alegret (llog. 3, núm. 7), del comte de Creixell (llog. 4, núm. 19), de Narcís Coll i Prat (llog. 4, núm. 30) i de D. Antoni Elias (llog. 8, núm. 15). Aquestes censurens daten dels períodes 1804-1806 i 1817-1818, i suposen un apreciable coneixement de la història de Catalunya i un esperit crític enemic de faules tradicionals i inclinat a no permetre afirmacions que no es poguessin documentar.

En canvi, Cirus Valls no sovintejà, segons que sembla, la presentació a l'acadèmia de treballs propis. Només n'hem pogut trobar un, que té per títol "A cuál distrito de los que es hoy Cataluña se extendía cada una de las comarcas de los Suesetanos, Cosetanos e llergetas" de sis folis d'extensió, que li valgué una forta crítica de Ramon Ignasi Sans i de Rius, canonge doctoral de Barcelona.⁽¹⁵⁾

Als catàlegs de l'Acadèmia s'esmenten també d'ell un "Discurso acerca de la poesía"⁽¹⁶⁾ i un romanç de circumstàncies compost per a una celebració acadèmica de Setmana Santa sobre el tema "La obstinación de los judíos a vista de los prodigios que sucedieron en la muerte del Redentor es un prodigio mayor que aquellos"⁽¹⁷⁾ que no hem pogut localitzar.

Les recerques fetes fins ara per determinar la data de la mort de Cirus Valls han estat infructuoses. No finà al seu poble natal. Tampoc no queda constància del decés a l'Arxiu Diocesà de Barcelona, silenci explicable pel fet que no estava incardinat en aquell bisbat. Pot pensar-se que la manca de mencions del seu nom a les actes de la Reial Acadèmia de Bones Lletres després del 1818 és deguda a haver mort en el decurs d'aquest any.

Com a pedagog, escriptor eclesiàstic i acadèmic, Cirus Valls i Geli portà una contribució gens negligible al seu temps i al seu país.

RELACION DE LOS MERITOS Y EGERCICIOS LITERARIOS DEL DR. DN. CIRO VALLS, PBRO. ADG, Notularum 1784-1790 (G 167) ff 80-81v

Como escrivano maior de la Curia Eclesiastica de esta Ciudad de Gerona y su Obispado, certifico que en esta Escrivania Episcopal de mi cargo compareció el Dr. Dn. Ciru Valls pbro., presentando varios documentos *authenticos* y *otras provanzas por las que constan los meritos y egercicios siguientes*. Primo, que es natural de la Villa y Castillo de Rupia en esta diocesi, y de edad de 43 años, como así consta por certificación de su Rndo. Cura Párroco, fecha en 1 de diciembre de 1776. Otro si que está ordenado de Pbro. desde el día 22 de Febrero de 1766, como así constó por el despacho de su título, fecho en los mismos 22 febrero de 1766. Otro si, por el despacho de su grado, consta que en 15 de maio de 1763 fue graduado por la Universidad de Gandía con el grado maior de Dr. en Santa Theologia y con todos los honores y rigores

de justicia. Otro si, por tres distintos títulos dados por esta Curia Episcopal del Vicariato Eclesiastico, el primero de 12 de octubre de 1767, el segundo de 2 de abril del mismo año, de 1767 y el tercero de 2 de abril de 1768 consta que en distintos tiempos fue economo y administró como cura párroco, por el primero, la Rectoria curada de Santa Christina de Aro, por el segundo la parroquia de S. Juan de Borgoña y por el tercero la doma curada de la Iglesia parroquial de S. Juan de Ayguaviva, cumpliendo en ellas con los ministerios y oficios de párroco. Otro si por certificación dada por el Rndo. Rector y Administrador del Conciliar y Rl. Colegio de Sn. Martin y Sto Toribio de esta ciudad en 31 de enero de 1776, consta que fue cathedratico de Retorica en propiedad de dicho Colegio desde el año de 1769 hasta el citado año de 1777, desde cuyo tiempo, atendida su quebrantada salud, se le concedió poner un substituto para la cathedra, por cuio medio la sirve actualmente. Otrosi por declaraciones de testigos jurídicamente recibidos consta que se ha empleado en la predicacion en muchas de las Iglesias de esta Ciudad, desempeñando con satisfacción los púlpitos que ha ocupado. Otrosi por los documentos que existen en esta Curia Episcopal, consta que en el año de 1770 fue provisto del Beneficio primero de los del título de Santo Domingo de esta Cathedral, qual beneficio, por autoridad ordinaria y con aprobación de la Rl. Cámara, se unió a la Cátedra de Retórica del mencionado Colegio Tridentino. Otro si por las Actas de los Sínodos Diocesanos de Gerona consta que desde el año de 1777 se halla nombrado examinador sinodal de este Obispado. Otro si, por dos *rescritos dados por la Secretaría de Cámara de du Ordinario* con fecha de 5 de maio de 1774 consta que tiene licencias de predicar y confesar en esta diocesi **durante beneplacito**. Otrosi por letras dadas por el Theniente de, la Vicaria de los Rles. Exercitos de Su Magestad en este Obispado en 7 de Marzo de 1782, consta que tiene las mismas licencias de predicar i oír confesiones a la Tropa, también **durante beneplacito**. Otrosi por el título dado por el Tribunal de la Inquisición en este Principado de Cataluña y sus condados con fecha de 24 de marzo de 1778, consta que es otro de los calificadores del Santo Oficio de la mencionada Inquisición. Otro sí por certificación dada en 18 de noviembre de este año por el actual Obediencia de la Congregación de la Santa Escuela de Jesu Christo de esta ciudad consta que varias veces ha sido nombrado Diputado Eclesiástico y Obediencia de la misma Santa Escuela, haciendo en ella las pláticas y demás

(15) RABLBna, Arxiu, *Lligall* 4, núm. 29

(16) *Ibid.*, *Catàleg de manuscrits*, dóna per a aquesta peça la cota "Leg 10, miscelànea, núm 19", on no ha aparegut.

(17) *Ibid.*, *Lligall* 5, núm 21, "Papeles de la Pasión en verso".

ejercicios de piedad y edificación de los hermanos de la citada Congregación. Otrosí, por certificación de 16 de noviembre de este corriente año, dada por los Reverendos Protectores de la referida Iglesia Catedral, consta que, a excepción de los días ocupados en la clase, ha residido su beneficio en la dicha iglesia y que *lo reside actualmente*. Finalmente, por *letras comendaticias* de su Ordinario con fecha de 2 de maio de 1774,

consta que el referido Dr. Dn. Ciro Valls no ha estado procesado civil ni criminalmente, por lo que se le considera hábil, suficiente, capaz y digno para obtener, y que se le provehan cualesquiera beneficios simples, servideros, prebendas, canonicatos y dignidades en las Iglesias Cathedralres y Metropolitanas en *estos reinos*. *En cuio testimonio doi las presentes en Gerona, a los 27 de diciembre de 1784.*